

T.C.  
BAŞBAKANLIK  
Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 31853594-101-1315 - 3729  
Konu : Kanun Tasarısı

3/10/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA


Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 26/9/2016 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

  
Binali YILDIRIM  
Başbakan

**Ek:**

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji			
Esas Komisyon	Dışişleri			
Tarih:	10 Ekim 2015			E.No: 1/766
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gen.Sek.
AT	A.	K.P.	K.P.	A.
TBMM BAŞKANI				

TBMM  
KANUNLAR VE KARARLAR BAKANLIĞI  
03 Ekim 2018  
Numara:

T B M M  
M E M L E V K A K  
03 Ekim 2018  
No: 79646

## GEREKÇE

Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının ana amacı; beraberinde yalnızca sermaye değil, aynı zamanda teknoloji, yönetim becerisi, uluslararası pazarlara giriş avantajı da sağlayan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarını taraf ülkeler arasında teşvik etmek ve ilgili ülkenin hukuki düzeni içinde bu yatırımların korunmasını sağlamaktır.

Ülkemiz müteşebbis ve sermayesinin dış ülkelere açılması, aynı zamanda yabancı yatırım ve ileri teknolojinin ülkemize gelmesi yolu ile ekonomimizin küreselleşen dünya ekonomisi içinde etkin bir şekilde yer alması, genel ekonomik politikamızın ana hedefleri arasında bulunmaktadır. Bu çerçevede, ülkemizde yapılan doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının korunması ve daha fazla yabancı sermaye gelişinin özendirilebilmesi için, yatırım ve ticaret ilişkilerimizin yoğun olduğu veya bu ilişkilerin gelişmesine yönelik potansiyele sahip olduğu düşünülen ülkelerle 1962 yılından itibaren Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşmalarının imzalanmasına başlanmıştır. Ülkemizin sermaye ihraç eder hale gelmesi ile bu süreç hızlandırılmış ve bugüne kadar 97 ülke ile anılan Anlaşma imzalanmıştır.

29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın temel esasları aşağıda özetlenmiştir:

1. Anlaşmaya taraf ülke sınırları içinde gerçekleştirilen yabancı sermayeli yatırımların ve ilgili faaliyetlerin tabi olacağı muameleyi belirleyerek ekonomik işbirliği için uygun koşulları yaratmak,
2. Türkiye ve Fildişi Sahili'nde yabancı yatırımların kamulaştırma ve devletleştirme yönünden tabi olacağı muamele ve sahip olduğu haklara açıklık getirmek,
3. Her iki ülkede, özel teşebbüsle ev sahibi devlet arasında yatırımlarla ilgili çıkabilecek ihtilafların çözüm yollarını tespit etmek,
4. Her iki ülkenin yatırımcılarının elde ettiği kârların ve diğer gelirlerin gecikme olmaksızın transfer edilmesini güvence altına almak.

Anlaşma, yatırımcılara ekonomik ve yasal güvence verirken, ilgili ülkelere herhangi yeni bir yük getirmemektedir. Daha istikrarlı bir yatırım ortamının teminini öngören söz konusu Anlaşma ile iki ülke arasındaki sermaye akışında artış gerçekleşmesi beklenmektedir.



T/ 1025

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA  
İLİŞKİN ANLAŞMANIN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR  
KANUN TASARISI**



**MADDE 1-** (1) 29 Şubat 2016 tarihinde Abidjan'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

**MADDE 2-** (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

**MADDE 3-** (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

  
BİNALİ YILDIRIM  
BAŞBAKAN

 N. CANIKLI Başbakan Yardımcısı	 M. CİMSEK Başbakan Yardımcısı	 N. KURTULMUŞ Başbakan Yardımcısı	 Y. T. TÜRKES Başbakan Yardımcısı
 V. KAYMAK Başbakan Yardımcısı	 B. BOZDAĞ Adalet Bakanı	 F. B. SAYAN KAYA Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı	 Ö. ÇELİK Avrupa Birliği Bakanı
 F. ÖZLÜ Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı	 M. MÜEZZİNOĞLU Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı	 M. ÖZHASEKİ Çevre ve Şehircilik Bakanı	 V. EROĞLU M. ÇAVUŞOĞLU Dışişleri Bakanı V.
 N. ZEYNEPKİ Ekonomi Bakanı	 B. ALBAYRAK Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	 A. Ç. KILIÇ Gençlik ve Spor Bakanı	 F. ÇELİK Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı
 B. TÜFENKÇİ Gümrük ve Ticaret Bakanı	 S. SÖYLÜ İçişleri Bakanı	 L. ELVAN Kalkınma Bakanı	 N. AVCI Kültür ve Turizm Bakanı
 N. AĞBAL Maliye Bakanı	 İ. YILMAZ Millî Eğitim Bakanı	 F. İŞİK Millî Savunma Bakanı	 V. EROĞLU Orman ve Su İşleri Bakanı
 R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	 A. ARSLAN Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı		

Dosya No:

101-1315

1120

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**  
**İLE**  
**FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ**  
**ARASINDA**  
**YATIRIMLARIN**  
**KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN**  
**ANLAŞMA**

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti:

Özellikle bir Akit Tarafın yatırımcılarının, diğer Akit Tarafın ülkesindeki yatırımları ile ilgili olarak, Akit Taraflar arasındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile;

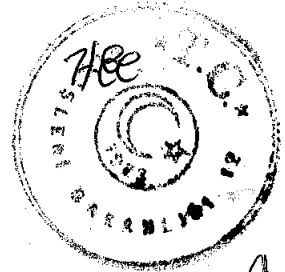
Bu gibi yatırımlara tanınacak muameleye ilişkin bir anlaşmanın sermaye ve teknoloji akımı ile Akit Tarafların ekonomik kalkınmasını teşvik edeceğini kabul ederek;

Yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele edilmesinin; yatırımlar için istikrarlı bir ortamın idamesi açısından arzulanır olduğuna ve ekonomik kaynakların etkin kullanımının en üst düzeye çıkarılmasına ve yaşam standartlarının geliştirilmesine katkıda bulunacağına dair mutabık kalarak; ve

Bu amaçlara sağlık, güvenlik ve çevreye ilişkin genel uygulama önlemleri yanında uluslararası kabul görmüş işçi haklarını zayıflatmadan ulaşılabileceğine ikna olarak;

Yatırımların karşılıklı teşviki ve korunmasına ilişkin bir anlaşmanın yapılmasına karar vermiş olarak;

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:



WAK

**MADDE 1**  
**Tanımlar**

İşbu Anlaşmanın amacı bakımından:

1. "Yatırım" terimi; uzun süreli ekonomik ilişkiler kurmak amacıyla bir Akit Tarafın ülkesinde bu Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak edinilen, iş faaliyetleri ile bağlantılı her türlü mal varlığını ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamak üzere özellikle aşağıdakileri içerir:

(a) taşınır ve taşınmaz malların yanı sıra ipotek, rehin, kefalet gibi diğer haklar ve malvarlığının bulunduğu Akit Tarafın kanun ve düzenlemelerine uygun olarak tanımlanan diğer benzer haklar;

(b) yeniden yatırılan gelirler, para alacakları veya bir yatırımla ilgili ekonomik değeri olan diğer haklar;

(c) hisseler, hisse senetleri ya da şirketlere iştirakin diğer her türlü şekli;

(d) özellikle patentler, endüstriyel tasarımlar ve modeller, teknik süreçler gibi sınai ve fikri mülkiyet haklarının yanında ticari markalar, ticari itibar ve know-how;

(e) doğal kaynaklara yönelik imtiyazlar da dahil olmak üzere, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları;

Şu şartla ki, bu gibi yatırımlar; bir şirketin %10'dan azına karşılık gelen veya temsil eden hissesinin veya oy hakkının borsa yoluyla edinimi niteliğinde olduğunda işbu Anlaşma kapsamına girmez.

2. "Yatırımcı" terimi:

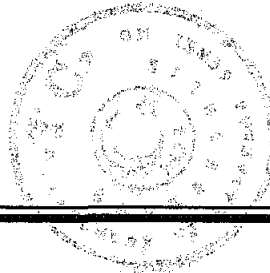
Diğer Akit Tarafın ülkesinde bir yatırım yapmış olan;

(a) kanunlarına göre, bir Akit Tarafın vatandaşı olan gerçek kişileri,

(b) kayıtlı işyerleri ile birlikte esaslı iş faaliyetleri bir Akit Tarafın ülkesinde bulunan ve o Akit Tarafın yürürlükteki mevzuatı çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş şirketleri, kuruluşları, firmaları veya iş ortaklıklarını,

ifade eder.

3. "Gelirler" terimi; bir yatırımdan elde edilen meblağları ifade eder ve bunlarla sınırlı olmamakla beraber özellikle, kar, faiz, sermaye kazançları, royaltiler, ücretler ve temettüleri içerir.



4. "Ülke" terimi:

(a) Türkiye Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, canlı veya cansız doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amacıyla Türkiye'nin uluslararası hukuka uygun olarak üzerinde egemen hak ve yetkilere sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) Fildişi Sahili Cumhuriyeti ile ilgili olarak; kara ülkesini, iç sularını, karasularını ve bunların üzerindeki hava sahasını, aynı zamanda, uluslararası hukuka uygun olarak Fildişi Sahili'nin denizde, deniz yatağında ve deniz yatağının altında bulunan biyolojik, madeni ve doğal kaynakların araştırılması ve işletilmesi için egemen haklara sahip olduğu münhasır ekonomik bölge ve kıta sahanlığını da içerecek şekilde ülkesini ifade eder.

**MADDE 2**  
**Uygulama Kapsamı**

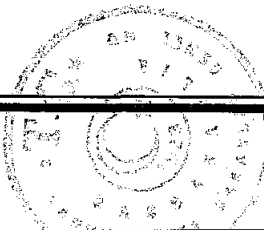
İşbu Anlaşma, bir Akit Tarafın ülkesinde, bu Akit Tarafın ulusal kanun ve düzenlemelerine uygun olarak diğer Akit Taraf yatırımcısı tarafından işbu Anlaşmanın yürürlüğe girmesinden önce veya sonra yapılmış olan yatırımlarına uygulanacaktır. Bununla birlikte; işbu Anlaşma, yürürlüğe girmesinden önce ortaya çıkan uyumsuzluklara uygulanmaz.

**MADDE 3**  
**Yatırımların Teşviki ve Korunması**

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, kendi ülkesinde, diğer Akit Taraf yatırımcılarının yatırımlarını mümkün olduğunca teşvik eder.
2. Her bir Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımları, diğer Akit Tarafın ülkesinde her zaman adil ve hakkaniyete uygun muamele ile tam koruma ve güvenlik de dâhil olmak üzere, uluslararası hukukun asgari muamele standartlarına uygun bir muameleye tabi tutulur. Akit Taraflardan hiçbiri, makul olmayan veya ayrımcı tedbirlerle bu gibi yatırımların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına hiçbir şekilde engel olamaz.

**MADDE 4**  
**Yatırımlara Uygulanacak Muamele**

1. Her bir Akit Taraf, kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde, diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarını herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayacak şekilde ülkesine kabul eder.



2. Her bir Akit Taraf, kurulmuş olan bu yatırımlara, bunların yönetilmesine, sürdürülmesine, kullanımına, işletilmesine, faydalanılmasına, genişletilmesine, satışına, tasfiyesine veya elden çıkarılmasına ilişkin olarak, kendi yatırımcılarının yatırımları ya da herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uyguladığı muameleden hangisi en elverişli ise, bundan daha az elverişli olmayan bir muamelede bulunur.

3. Akit Taraflar, kendi ulusal mevzuatları çerçevesinde, bir yatırımın yapılması ve sürdürülmesiyle ilgili olarak diğer Akit Tarafın ülkesine girmek isteyen her bir Akit Taraf vatandaşının girişi ve geçici ikameti için yapılan başvuruları iyi niyetle değerlendirir.

4. (a) İşbu Maddenin hükümleri, bir Akit Tarafın tamamen ya da kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir uluslararası anlaşma veya düzenleme ile tanımlanmış olduğu bir muameleyi, tercihi veya ayrıcalığı, diğer Akit Tarafın yatırımcılarına da sağlamakla yükümlü olduğu şeklinde yorumlanmaz.

(b) İşbu Anlaşmanın ayrımcılık yapmama, Ulusal Muamele ve En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi hükümleri, Akit Taraflardan herhangi birinin, bir gümrük birliği, ekonomik birlik veya parasal birliğe, bir ortak pazara veya serbest ticaret bölgesine üyeliğinden veya bunlarla ortaklığından kaynaklanan ve bu Akit Tarafın kendi vatandaşlarına ya da şirketlerine, veya bu gibi bir birliğin, ortak pazarın ya da serbest ticaret bölgesinin üye devletlerinin vatandaşlarına veya şirketlerine veya herhangi bir üçüncü ülke vatandaşlarına veya şirketlerine tanımlanmış olduğu tüm mevcut veya gelecekteki avantajlara uygulanmaz.

(c) İşbu Maddenin 1. ve 2. Fıkralarında geçen En Çok Kayırılan Ulus Muamelesi, Akit olmayan bir Tarafın yatırımcılarına ve yatırımlarına, işbu Anlaşma veya Akit Taraflardan birinin Akit olmayan bir Taraf ile imza koyduğu diğer bir uluslararası anlaşmada düzenlenen yatırımcı ile ev sahibi Akit Taraf arasındaki uyumsuzluğun çözümü hükümleri bakımından uygulanmaz.

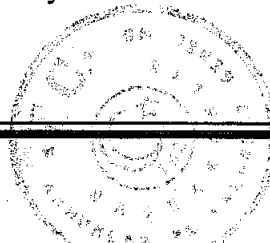
(d) İşbu Anlaşmanın 3. ve 4. Maddelerinin hükümleri, Akit Tarafları, toprak, gayrimenkul ve bunlar üzerindeki aynı hakların edinimi bakımından kendi yatırımcılarının yatırımlarına uyguladığı muamelelerin aynısını diğer Akit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına uygulamakla yükümlü kılmaz.

## **MADDE 5** **Genel İstisnalar**

1. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü, bir Akit Tarafın:

(a) insan, hayvan veya bitki hayatı veya sağlığının veya çevrenin korunması için düzenlenen ve uygulanan;

(b) canlı veya cansız tükenbilir doğal kaynakların korunmasıyla ilgili;





ayrımcı olmayan herhangi bir hukuki önlemi almasına, sürdürmesine ya da uygulamasına engel olacak şekilde yorumlanamaz.

2. İşbu Anlaşmanın hiçbir hükmü:

(a) bir Akit Tarafın, temel güvenlik çıkarlarına aykırı gördüğü herhangi bir bilgiyi açıklamasını veya böyle bir bilgiye erişime izin vermesini gerektirecek şekilde;

(b) hiçbir Akit Tarafın,

(i) silah, cephane ve savaş gereçleri ticareti ile bir askeri ya da diğer bir güvenlik kuruluşuna doğrudan veya dolaylı olarak diğer mal, teçhizat, hizmet ve teknoloji sağlama amacıyla yapılan ticaret ve işlemlere ilişkin;

(ii) savaş zamanında veya uluslararası ilişkilerle ilgili diğer acil durumlarda;

veya

(iii) nükleer silahların veya diğer patlayıcı nükleer cihazların yayılmasının önlenmesine ilişkin ulusal politikaların veya uluslararası anlaşmaların uygulanmasıyla ilgili olarak;

kendi temel güvenlik çıkarlarının korunması için gerekli gördüğü tedbirleri almasına engel olacak şekilde; veya

(c) herhangi bir Akit Tarafı, uluslararası barış ve güvenliğin sürdürülmesi için Birleşmiş Milletler Şartından kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla harekete geçmekten alıkoyacak şekilde;

yorumlanamaz.

## MADDE 6

### Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar, kamu yararı gözetilerek, ayrımcı olmayacak biçimde; anında, yeterli ve etkin tazminat ödenerek, uygun hukuki usule ve işbu Anlaşmanın 3. Maddesinde belirtilen genel muamele prensiplerine göre yapılanlar hariç olmak üzere kamulaştırılamaz, devletleştirilemez veya doğrudan ya da dolaylı olarak benzer etkisi olan tedbirlere (bundan sonra kamulaştırma olarak anılacaktır) maruz bırakılamaz.

2. Sağlık, güvenlik ve çevre gibi halkın refahını ilgilendiren meşru hedeflerin korunması amacıyla düzenlenen ve uygulanan ayrımcı olmayan yasal önlemler, dolaylı kamulaştırma teşkil etmez.

3. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin yapıldığı veya kamuoyuna duyurulduğu tarihten önceki piyasa değeriyle eşit olur. Tazminat gecikme olmaksızın ödenir ve 8. Maddenin 2.Fıkrasında da belirtildiği gibi serbestçe transfer edilebilir.

4. Tazminat serbestçe çevrilebilen bir para cinsi ile ödenir ve ödenmesinde gecikme olması durumunda tazminat, kamulaştırma yapılan tarihten ödeme yapılan tarihe kadar geçen süre için uygun bir faiz oranını içerecektir.

#### MADDE 7

#### Kayıplar için Tazminat

1. Yatırımları diğer Akit Tarafın ülkesinde savaş veya silahlı çatışma, isyan, iç karışıklık veya diğer benzeri olaylar nedeniyle zarar gören Akit Taraflardan her birinin yatırımcıları, diğer Akit Tarafın bu gibi kayıplar bakımından aldığı tazmin edici tedbirlere ilişkin olarak, kendi yatırımcılarına veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına uyguladığı muameleden daha az elverişli olmamak üzere, hangisi en elverişli ise, o muameleye tabi tutulur.

2. Bu Maddenin 1. Fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, anılan Fıkroda belirtilen durumlardan herhangi birinde, diğer Akit Tarafın ülkesinde zarar gören bir Akit Taraf yatırımcılarının zararları;

(a) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarına el konulması; veya

(b) diğer Akit Tarafın kuvvetleri veya resmi makamları tarafından mallarının çatışma halinde olmadığı ya da bunu zorunlu kılmadığı halde tahrip edilmesi durumunda;

hızlı, yeterli ve etkin bir şekilde karşılanacak ya da tazminat ödenecektir. Hasıl olan ödemeler başka bir para birimine serbestçe çevrilebilir olacaktır.

#### MADDE 8

#### Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Akit Taraf, yatırıma ilişkin bütün transferlerin kendi ülkesinden içeri ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına iyi niyetle yapılmasını garanti eder. Bu gibi transferler, aşağıdakileri içerir:

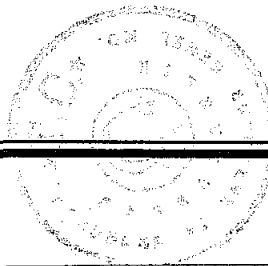
(a) ana sermaye ve yatırımı sürdürmek veya artırmak amaçlı ek meblağlar,

(b) gelirler,

(c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar,

(d) 6. ve 7. Maddelere ilişkin tazminatlar,

(e) geri ödemeler ve yatırımla ilgili kredilerin faiz ödemeleri,



(f) bir Akit Tarafın ülkesinde bir yatırımla ilgili çalışma izinlerini almış olan diğer bir Akit Tarafın vatandaşlarının aldığı maaşlar, haftalık ücretler ve diğer ödemeler,

(g) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Akit Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler; yatırımın yapılmış olduğu çevrilebilir para birimi veya herhangi bir çevrilebilir para birimiyle, transferin yapıldığı tarihte geçerli olan piyasaya döviz kuru üzerinden yapılır.

3. İstisnai durumlarda, ödemeler ve sermaye hareketlerinin ödemeler dengesi üzerinde ciddi zorluklara sebep olması veya sebep olma tehdidini oluşturması halinde, her bir Akit Taraf ayrımcılık yapmadan ve iyi niyeti esas alarak geçici olarak transferleri kısıtlayabilir.

## **MADDE 9**

### **Halefiyet**

1. Eğer Akit Taraflardan biri yatırımcılarının yatırımlarını ticari olmayan risklere karşı korumak amacıyla bir kamu sigortası veya garanti planına sahipse ve bu Akit Tarafın bir yatırımcısı bu sigortayı edinmiş veya plana katılmışsa, sigortalayanın yatırımcı ile sigortalayan arasındaki sigorta sözleşmesinin şartlarından kaynaklanan her türlü halefiyeti diğer Akit Tarafça tanınır.

2. Sigortalayan halefiyetten dolayı yatırımcının haklarını kullanmaya ve taleplerini öne sürmeye yetkilidir ve yatırım ile ilgili yükümlülükleri üstlenir. Halef olunan haklar veya talepler yatırımcının özgün hak veya taleplerini aşmaz.

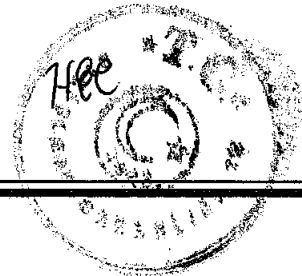
3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyumsuzluklar işbu Anlaşmanın 10. Maddesinin hükümlerine göre çözümlenir.

## **MADDE 10**

### **Bir Akit Taraf ile Diğer Akit Tarafın Yatırımcıları Arasındaki Uyumsuzlukların Çözümü**

1. İşbu Madde, bir Akit Taraf ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında, Akit Tarafın işbu Anlaşma kapsamındaki bir yükümlülüğü ihlal ettiği iddiasıyla yatırımcının veya yatırımının kayıp veya zarara uğramasına sebep olan uyumsuzluklara uygulanacaktır.

2. Akit Taraflardan biri ile diğer Akit Tarafın bir yatırımcısı arasında bu yatırımcının yatırımı ile ilgili olarak çıkan uyumsuzluklar, yatırımcı tarafından yatırımın yapıldığı Akit Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilir. Mümkün olduğu ölçüde, yatırımcı ve ilgili Akit Taraf bu uyumsuzlukları danışmalar ve müzakereler yoluyla iyi niyetle çözmeye gayret ederler.



3. Bu uyuşmazlıkların, işbu Maddenin 2. fıkrasında belirtilen yazılı bildirim tarihini takip eden altı (6) ay içerisinde bu şekilde çözümlenememesi halinde, uyuşmazlıklar yatırımcının seçebileceği üzere:

(a) ülkesinde yatırım yapılmış olan Akit Tarafın yetkili mahkemesine,

veya

(b) İşbu Maddenin 5. fıkrasında belirtilen durumlar hariç olmak üzere:

(i) Her iki tarafın Sözleşmeye taraf olmaları halinde, "Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi" ile kurulmuş Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID);

(ii) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu (UNCITRAL)'nin Tahkim Usulü Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir ad hoc hakem mahkemesine,

sunulabilir.

4. Yatırımcının uyuşmazlığı işbu Maddenin 3. fıkrasında bahsedilen uyuşmazlık çözüm yollarından birine sunduğu andan itibaren, bu yollardan birinin seçimi nihaidir.

5. İşbu Maddenin 3. fıkrasının hükümlerine bakılmaksızın; yalnızca, Akit Tarafların yabancı sermaye ile ilgili mevzuatına uygun olarak, herhangi bir iznin gerekli olması halinde, gerekli izni almış ve fiilen başlamış yatırım faaliyetlerinden doğrudan kaynaklanan uyuşmazlıklar, Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü için Uluslararası Merkez'e (ICSID) veya Akit Tarafların üzerinde uzlaştıkları diğer herhangi bir uluslararası uyuşmazlık çözüm mekanizmasına sunulabilir.

6. Tahkim mahkemesi kararlarını, işbu Anlaşmanın hükümlerine, uyuşmazlığın tarafı olan ve ülkesinde yatırımın yapıldığı Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine (kanunlar ihtilafına ilişkin kurallar da dâhil olmak üzere) ve her iki Akit Tarafça kabul edilen ilgili uluslararası hukuk ilkelerine uygun olarak alır.

7. Tahkim kararları uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcıdır. Her bir Akit Taraf verilen kararları kendi ulusal kanunları çerçevesinde yerine getirir.

## MADDE 11

### Faydaların Reddi

1. Bir Akit Taraf işbu Anlaşmadan kaynaklanan faydaların, diğer Akit Tarafın bir şirketi olan bu Akit Tarafın bir yatırımcısına ve bu gibi bir yatırımcının yatırımlarına uygulanmasını, söz konusu şirketin kanunları çerçevesinde kurulmuş olduğu Akit Tarafın ülkesinde önemli faaliyetlerinin olmaması veya Akit Taraf olmayan bir Tarafın

yatırımcısının veya Anlaşmanın faydalarının uygulanmasını reddeden Akit Tarafın yatırımcılarının bu şirkete sahip olması veya idare etmesi halinde reddedebilir.

2. Faydaların tanınmasını reddeden Akit Taraf, faydaların reddinden önce mümkün olduğu ölçüde, diğer Akit Tarafı haberdar edecektir.

## MADDE 12

### Akit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Akit Taraflar işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanmasıyla ilgili aralarında çıkan herhangi bir uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde hızlı ve hakkaniyete uygun bir çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Akit Taraflar bu gibi çözümlere varmak için doğrudan ve anlamlı müzakerelerde bulunmayı kabul ederler. Eğer Akit Taraflar uyuşmazlığın başladığı tarihten itibaren altı (6) ay içerisinde yukarıda belirtilen yöntemler ile kendi aralarında bir anlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlık, Akit Taraflardan herhangi birinin isteği üzerine, üç üyeli bir tahkim mahkemesine sunulabilir.

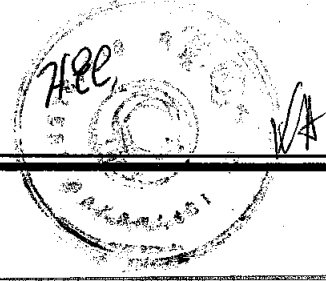
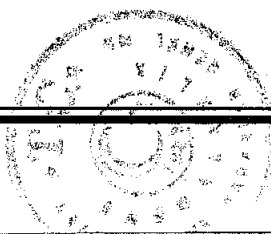
2. Talebin alınmasından itibaren iki (2) ay içerisinde, her bir Akit Taraf bir hakem tayin edecektir. Tayin edilen bu iki hakem üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Akit Taraflardan herhangi birinin belirtilen süre içinde hakemi atayamaması halinde, diğer Akit Taraf Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan atamayı yapmasını talep edebilir.

3. Eğer her iki hakem atanmalarından itibaren iki (2) ay içerisinde Başkan seçiminde anlaşmaya varamazlar ise, Başkan Akit Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından atanır.

4. Eğer, bu Madde'nin 2. ve 3. fıkralarında belirtilen durumlarda, Uluslararası Adalet Divanı Başkanı söz konusu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Başkan Vekili tarafından yapılacaktır ve eğer Başkan Vekili de bu görevi yerine getirmekten alıkonursa ya da Başkan Vekili Akit Taraflardan birinin vatandaşı ise, atama Akit Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli Divan üyesi tarafından yapılır.

5. Tahkim Mahkemesi Heyet Başkanının seçildiği tarihten itibaren üç (3) ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer hükümleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde anlaşmaya varır. Böyle bir anlaşmanın olmaması halinde, Tahkim Mahkemesi, genel kabul görmüş uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak, usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanından talep eder.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça, Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz (8) ay içerisinde bütün beyanlar yapılır, bütün duruşmalar tamamlanır ve Tahkim Mahkemesi, hangisi daha sonra gerçekleşirse, son beyanların sunulduğu veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki (2) ay içinde karara varır. Tahkim Mahkemesi, nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alır. Tahkim Mahkemesi kararını, işbu Anlaşma ve Akit Taraflar arasında uygulanabilir uluslararası hukuka uygun olarak alır.



7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Akit Taraflarca eşit olarak ödenir. Bununla birlikte, Tahkim Mahkemesi giderlerin daha yüksek bir oranının Akit Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.

8. Eğer bir uyuşmazlık, işbu Anlaşmanın 10. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuşsa ve hala mahkeme önündeyse, aynı uyuşmazlık işbu Madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulamaz. Bu durum, her iki Akit Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurulmasını engellemez.

### **MADDE 13** **Belgelerin İletilmesi**

İşbu Anlaşmanın 10. ve 12. Maddeleri kapsamındaki uyuşmazlıklara ilişkin Türkiye Cumhuriyeti'ne gönderilecek bildirimler ve diğer belgeler;

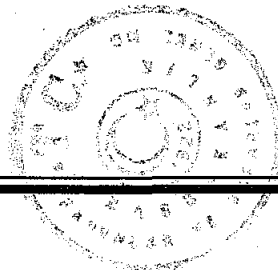
Başbakanlık Hukuk Hizmetleri Başkanlığı  
Başbakanlık Merkez Bina  
Vekaletler Caddesi B Blok 06573  
Bakanlıklar/ Ankara  
Türkiye

adresine iletilir.

İşbu Anlaşmanın 10. ve 12. Maddeleri uyarınca ortaya çıkan uyuşmazlıklara ilişkin Fildişi Sahili Cumhuriyeti'ne gönderilecek bildirimler ve diğer belgeler;

Ministère auprès du Premier Ministre, chargé de l'Economie et des Finances,  
Direction Générale de l'Economie,  
Direction des Etudes et de la Promotion Economique,  
sise aux 1er et 2ème étage, Immeuble Le Bélier Plateau  
01 BP V163 Abidjan 01  
Côte d'Ivoire  
Tél : 20 22 94 07/08 Fax : 20 33 50 92

adresine iletilir.



**MADDE 14**  
**Yürürlüğe Girme**

1. İşbu Anlaşma, Akit Tarafların, yürürlüğe girmeye ilişkin gerekli dâhili yasal işlemlerin tamamlandığına dair yazılı ve diplomatik kanallarla yapılan bildirimlerden sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girer. Anlaşma on (10) yıllık bir dönem boyunca yürürlükte kalır ve bu Maddenin 3. fıkrasına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalmaya devam eder.

2. İşbu Anlaşma Akit Tarafların karşılıklı yazılı rızasıyla herhangi bir zamanda değiştirilebilir. Bu değişiklikler işbu Maddenin 1. fıkrasında belirtilen aynı yasal usul çerçevesinde yürürlüğe girer.

3. Akit Taraflardan her biri, bir yıl öncesinden diğer Akit Tarafa yazılı bir bildirimde bulunarak ilk on yıllık dönemin sonunda veya bu tarihten sonra herhangi bir zamanda Anlaşmayı feshedebilir.

4. İşbu Anlaşmanın sona erdiği tarihten önce yapılan veya edinilen ve işbu Anlaşmanın diğer bir şekilde uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak, işbu Anlaşmanın diğer tüm Maddelerinin hükümleri sona erme tarihinden itibaren bir on (10) yıl daha geçerli olmaya devam eder.

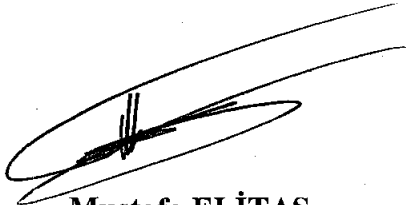
Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, İşbu Anlaşma Hükümetlerince yetkili kılınan ve aşağıda imzası bulunan temsilciler tarafından imzalanmıştır.

Abidjan'da, 29 Şubat 2016 tarihinde ikişer nüsha olarak Türkçe, Fransızca ve İngilizce dillerinde, tüm metinler eşit derecede geçerli olmak üzere imzalanmıştır.

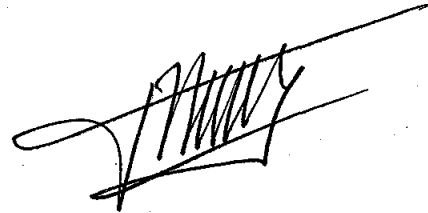
İşbu Anlaşmanın yorumunda farklılık olması halinde, İngilizce metin esas alınır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ**  
**HÜKÜMETİ ADINA**

**FİLDİŞİ SAHİLİ CUMHURİYETİ**  
**HÜKÜMETİ ADINA**



**Mustafa ELİTAŞ**  
**Ekonomi Bakanı**



**Adama KONE**  
**Başbakan nezdinde Ekonomi ve**  
**Maliyeden Sorumlu Bakan**

